



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De responsione dilecti, quæ sit ratio recessus sui. XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

etur. Permane firmus in bono proposito, quod instituisti seruare ab initio. Iuuat enim in tali maximè articulo omnem spem proijcere in dilectum. Expecta patienter consolatione celestem, senties citò vberem gratiam, & Dei respectum. Ecce habes fidelem testem dicentem: *Expectans expectavi Dominum, & intendit mihi.*

Psal. 39.

II. Vt autem in proximo illam merearis consequi, interim sæpius ora, & pro te orari supplica; sicque te totaliter eius committente voluntati & ordinationi, vt faciat tecum sicut sibi placitum magis fuerit. Dicaque illi cum bona confidentia: In manibus tuis tempora mea; Tu scis, qualiter mecum sit, tu cognoscis, quid patior; & nunc si vis, citius consolabor. Fiat tamen semper, quod tibi rectum & bonum videtur in oculis tuis, & miserere mei pauperis & desolati mendici, ad te humiliter gementis. Si igitur in patientia & longanimitate perseueraueris, nec propter modicam tribulationem à fide & castitate, quæ est in Christo Iesu, declinaueris; profectò reuertetur ad te splendor gratiæ eius, & illuminabit te copiosius. Eritque multo charior dilectus reuertens, quam si nunquam absens fuisset. Non enim est irreuocabile verbum: nec sic offensus est, vt iam ultra nequeat reconciliari. Placabitur citius & facillimè, dummodo tu operam dederis, & cauere melius, & satisfacere maturius sponderis. Si his salutaribus monitis acquiescis, erit tecum dilectus sicuti prius, & ex illius præsentia iucundaberis, & dices: *Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant in te, sub umbra alarum tuarum proteges eos.* O Sion renouaberis, & videbis inclytum tuum, qui regnaturus est in te. Ipse est Rex virtutum, & dilectus tuus; cuius posteriora in pallore auri; sed caput eius, aurum optimum. Hæc pro tua consolatione, perpauca sint dicta. Reliqua verò de dilecti mutatione promissa, qualiter nunc videlicet apparet, nuncque discurrit, sequenti narratione ab ore eius suscipies & audies.

Psal. 36.

Isaia 62.

Psal. 67.

Dan. 2.

CAPVT XVII.

De responsione dilecti, qua fit ratio recessus sui.

Mirabilia opera tua, & anima mea cognosset nimis. Quid est dilecte mi, quia sic fecisti mihi? Vt quid me dereliquisti? responde mihi. Reliquisti me, & abiisti. Sed & denuo repedasti. Et in hoc bene fecisti. Si non citò venisses, penè defecissem. Sed misertus es mei conscius secretorum meorum. Etenim tristis eram ex recessu tuo, & nunc pro tua reuersione consolata sum. Dic tamen aliquid ad doctrinam meam, quid boni in hoc prætendisti? Quid te iuuat sic discurrere, & me affligere? An te audire delectat, *Mane nobiscum Domine, quoniam aduersperascit?* Veni, & sede in medio

Luca 26.

nostrum; quia ecce ego & alius quidam discipulus, te audire cupimus, & obsecramus, vt doceas nos. Dic fidenter, quod placuerit; & ad me, si vis, verba tua conuerte. Nullum libentius quam te audio loquentem. Et si quis alius loquitur, propter te qui in colloqueris, sermo eius mihi gratus & audibilis efficitur. Erunt igitur eloquia tua dulciora mihi super mel & fauam, vincunt enim omnem suauitatem verborum. Sonet iam vox tua in auribus meis.

Cant. 2.

Isaia 63.

Isaia 45.

Psal. 7.

Sap. 11.

2. Intonuit ergo vox dilecti mei, & dixi; Ego, qui loquer iustitiam. Quis similis mei in consilio & prudentia? Quis fecit mare & aridam? Ego Dominus, formans lucem, & creans tenebras. Qui intrauit abyssum, & de profundo eduxit aquas? Ego Dominus, scrutans corda & renes. Quis cognouit omnia nouissima & antiqua? Ego Dominus, qui feci omnia in numero, & pondere, & mensura. Ego creator cæli & terræ, rector omnium sæculorum. Ego cognitor secretorum, & occultorum reuelator. Ego vniuersa complector, & singulorum causas intueor. Ego Deus & non mutator; apud quem omnium mutabilium stant immutabiliter rationes. Ego Deus omnipotens; cuius potestas insuperabilis. Ego altissimus, cuius altitudo inattingibilis. Ego bonitas, cuius entitas incapabilis. Ego præsentissimus & secretissimus. Ego intimus, & à sensibus remotissimus. Ego omnia sine onere porto, cuncta sine dissensione rego. Ego præterita simul & futura, æquè intueor vt præsentia. Ego omnem corporalem pariter & spiritualem excedo creaturam. Ego varijs modis nominabilis, nulla tamen cogitatione verè conformabilis. Ego subito compareo, & mox dum nescitur lateo. Verè ego Deus absconditus, qui mille modis dispenso vices meas cum amantibus.

Psal. 48.

3. Et dixi etiam hæc ad amantem animam: Abscondam faciem meam ab ea modicum, ad momentum eam relinquam, videam si castè diligit. Multum est castè diligere, quia hoc est, non propter seipsam me diligere; non propter aliquod temporale commodum, vel spirituale solatium: sed me solummodo propter me, & sese finaliter propter me, & ob aliud nihil sperandum à me. Non est omnium sic me amare: sed est folius perfectissime animæ, hæc prerogatiua casti amoris. Quæ autem adhuc imperfecta est, necesse habet frequenter probari & excitari; vt sciat quantum diligit, & si vsque ad contemptum sui. Dixisti enim in corde tuo: Profectò diligo; & id ipsum frequenter repetis, quia diligo. Sed non tantum verbis vel cogitationibus credo: etenim te in veritate probabo.

4. Cum præsens sum & blandior; cum deuotionem tribuo, aut datam augeo, cum tantum prospera, aut pro maiore parte iucun-

da

da præfero, tunc deuotè dicis: dilecte mi, diligo te. Et bene dicis. Sum enim amabilis valde; & omnia, quæ de me dici aut cogitari possunt, amabilia sunt, & dulcia, atque laudabilia in secula. Sed & in benefactis solum me amare & laudare, quid grande est? Nam & peccatores hoc faciunt. Equidem me sæpe benedicunt, cum acceperint, quod malè cupiunt. Sed non est speciosa laus in ore peccatoris. Qui ergo propter beneficium aut consolationem me diligit, quid ampliùs auaro facit! Proficias, proficias, & ad perfectiora ascende. Pigeat semper debilem & mollem esse; disce solidum edere cibum, non lacte paruulorum diutius vesci. Transi ad numerum fortium David, tenentium hastam, & gladium, & clypeum. Tolle crucem, & sequere me. Festina inter illos computari, qui diuersa grauamina, & multa exilij genera, pro me sciunt portare. Nimis inclinaris ad consolationem. Probare ergo te volo, & inclinare ad latus aliud; vt experiaris, quid pati possis, ne tibi innocens & sancta videaris. Mittam super te tribulationem, & iram, & indignationem, immisionemque per angelos malos. Alij, quæ tua sunt, tollent; alij, quibus indiges, negabunt. Alij tibi detrahent, alij in facie resistent. Alij graue iugum imponent; alij ducent, quòd tu non vis. Alij exterius & alij interiùs te affligent. Alij assumentur ad statum & honores, tu relinqueris ad contumelias & labores. In omnibus his & maioribus probaberis; vt athleta fortis. Recedam nec dimittam, quin diligenter te examinem, si in facie mihi benedixeris. Quòd si in toto corde me dilexeris, & in omni tempore nomen meum benedixeris; dignum est vt amodo sponsa voceris, & secretum apud me cubiculum obtineas. Quòd si necdum virgam meam portare sufficis, sed hanc disciplinam minus amabilem censueris, lugens multis diebus absentiam meam, quam affectanter & sedulo petis, mittam tibi baculum meum, vt fargas: & post hæc veniam, & suscitaberis ad pristinam gratiam. Nolo enim, vt omnino deficias, quia ego amantem me diligo. Et si nondum perfecte diligis, non tamen paruulam contemno: sed curabo, vt crescas. Cura est mihi de te, vt bene habeas; nolo ergo, vt de me hæreas.

5. Scio quidem, quantum pati valeas, & ideo tempero vices meas, ne supra id, quàm possis sustinere, tenteris & deficias. Quòd si moram fecero, expecta me vsque in diem visitationis. Veniens veniam, & promissioni meæ satisfaciam. Tu autem orationi incumbe, sacræ lectioni intende, & in omnibus patientiam & longanimitatem tene. Nec enim ignoro, quia interim in mœrore existis: sed tam subito infirmari, & ab omni spe deficere, quasi nõ essem rediturus, non placet vtique mihi. Vbi est fides tua? Magna fide opus est tibi in hac parte maximè; quia & si me nõ vides, vi-

*Ecc. 15.**Psal. 77.*

deris tamen à me, cui te & omnia tua credere deberes. Licet namque iudicia mea ignores, dicit tamen firma fides: Bonum est, quicquid disponit & operatur Deus. Consolor igitur te, quia infirmitas hæc non erit ad mortem, sed pro gloria Dei. Abstuli à te desiderium tuum, & volui tentare fidem & dilectionem tuam. Feci enim hæc omnia, vt tuam infirmitatem apertius scires, & meam bonitatem magis intelligeres. Non te bene nosti, sicut & ego noui. Ego te & omnia tua noui, non modò ex tempore, sed ab æterno. Agnosce ergo, quid ex me tibi veniat; vide quam pauper ex tuo sis, si quando à me relinqueris. Nòdum in vera tui cognitione plenè profecisti. Et quia expedit plurimum hoc te scire, volui vt experimento disceres. Bonum est tibi, quòd aliquando desolaris, quòd tribularis, quòd humiliaris, vt sic propriam manifestius palpes infirmitatem. Ego noui hanc magis venire ad profectum tuum. Si ex hac prudentior & sollicitior fueris ad singula, quid perdidisti? Arrogans es plerumque, & inscia tui; putas te habere bonum, quod non habes.

6. Deciperis amore proprio; & dum non cogitas datorem, abuteris dato. Ego inebriaui te, sed oblita es, quia de vite mea botrus erat. Experire modò teipsam, agnosce quid virium habeas. Si ex te est, quod habuisti, cur non tenuisti? Si nec illud tenere potuisti, cognosce, quia desuper accepisti. Da ergo honorem gratiæ, & conficere, quia sine me nihil potes facere. Considera, quam necessarius sum tibi, quàm sufficiens & solus potens, in omni bono te confirmare. Vbi eras, priusquam te vocarem, nisi in peccatis tuis? Et nunc vbi es, nisi quò perduxit te? Sed & quando tibi bene erat sine me?

7. Et dixi: Nunquam dulcissime Domine. Tu solus vnicus & singularis dilectus meus, in omnibus & præ omni fidelissimus. Quare igitur cogitasti apud te nò rectè, vt ires post amatores alios? Quid tibi displicuit in me? Nūquid gloria mea, aut pulchritudo mea? Verè Domine, non est similis tibi in pulchritudine & in gloria, in diuitijs & potentia, neque talis in cælo neque in terra. Tu es enim solus altissimus super omnem creaturam. Tui sunt cæli, & tua est terra, orbem terræ & plenitudinem eius tu fundasti. Multum est, quod creaturis donasti. Ex quibus magna pulchritudo, sapientia, & bonitas tua relucet; sed nihil in comparatione beatæ & gloriôsæ præsentia tua. Experientia nunc didici, quia amarum mihi est, vel ad horam te reliquisse.

8. Ad me ergo reuertere, dicit dilectus tuus. Satis est, quòd hucusque circūcursasti. Disce stabilis esse & mitis, sperans & fidens in me, non tantum in die visitationis, sed abundantius in nocte tentationis. Ego dimisi te, vt fatigata citius ad me redires: & frustra

Hier. 2.

strato exteriori solatio demum intelligeres, quid tibi contulit dilectio mea, quæ toties inuitavit te. Aduerte itaque nunc, (quia ratione non caret) quod nonnunquam relinqueris, quod sine affectu manes, quod tædio afficeris, quod tentationibus fatigaris, quod hinc & inde affligeris, quod consilium non inuenis, nec auxilium sentis, sed angustiam vndique & egestatem pateris. Ideo relinquo te, vt cognoscas meam præsentiam tibi fore necessariam, non modò in vna re, aut in maxima tantum causa; sed in omni profectò actione, in omni loco & tempore, tam manè quàm ferò & vbiicumque fueris, ieris, vel steteris. Sic quidem instrueris sollicitè ambulare cum dilecto tuo, & à vanis abstinere, offensaque cauere.

9. Relinquo te, vt scias quantum diligas me; hoc est appareat tibi modus dilectionis tuæ. Fortiorem te & beatiorem putabas, quàm eras; sed euidentius patuit, auxilio meo tibi paululum subtracto, quia egens fuisti & misera. Quomodo cognoscetur dilectio tua, nisi cum mansuetè portaueris grauamina? Interdum te video tepefcentem, sed vt susciteris ad feruorem & quærendi diligentiam, abscondo me ad horam, tanquam dilectus stans post parietem. Video, & scio omnia; sed exercitatio ad multa utilis, maiorem dat sæpe intelligentiam. Etiam si me diligis, utiq; quærere non tardabis. Si placeo, indagare curabis. An ignoras, quia laboriosè acquisitæ diuitiæ, tenentur magis studiosè? Cui æquè optata requies, sicut fatigato? Cui tam iucundus amor, nisi in quo præcessit amati dolor? Et reinuentus thesaurus, nõne bis charior est quàm priùs? Duplex gaudium & geminata redit lætitia, de intermissa dilecti præsentia. Vtiliter igitur me subtraho, quia non dedignando hoc ago, sed pia quadam dispensatione sic cum amantibus ludo. Sufficiat pro præsentia, quia tantillum audire meruisti. Do autem licentiam toties ad me reuertendi, quoties tibi fenseris opus esse. Ego nunquam clausi viscera mea, humiliter & feriosè deprecanti.

CAPVT XVIII.

De fiducia diuina miserationis.

Deus meus, misericordia mea, & ideo non sum confusus. Non videatur cuiquam absurdum, si cupiam cum Domino Deo meo frequenter celebrare colloquium; cuius benignitas me pigrum sæpe trahit & accendit ad orandum & meditandum, ita vt eius non respondere vocibus, durum mihi sonet & ingratum. Sed dicit forsitan aliquis contra me: Ergo nec tu times Deum, cum sis reuera peccator immundus, & vita ipsa indignus? Vnde tibi hæc præsumptio cordis? Et cum sis omnium minimus & despectior vniuersis, quid adhuc te diuinis colloquijs ingeris? Quæ teipsū facis?

H h 4

2. Di-

Mich. 6.

Cant. 2.
Isaia 20.Psal. 58.
Isaia 58.